

Nr 48.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående understöd till avlidne tillförordnade andre länsnotarien J. G. Söderströms änka och dotter; given Stockholms slott den 25 januari 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att avlidne tillförordnade andre länsnotarien i Jämtlands län John Gustaf Söderströms änka Elsa Sofia Söderström, född Sundberg, och makarnas minderåriga dotter Gunnel Margareta må för tiden från och med den 1 augusti 1917 å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 500 kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt dottern med 200 kronor till uppnådd ålder av 18 år.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25
januari 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIerna,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Understödd
åt tillförord-
nade andre
länsnotarien
J. G. Söder-
ströms änka
och dotter.

I en till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Jämtlands län ställd, av Kungl. Maj:ts befallningshavande med skrivelse den 6 december 1917 överlämnad skrift har avlidne tillförordnade andre länsnotarien i nämnda län John Gustaf Söderströms änka Elsa Sofia Söderström, född Sundberg, hemställt om åtgärder för utverkande av pension åt sig och makarnas dotter Gunnel Margareta, född den 6 juli 1914, med samma belopp, som skulle tillkommit dem, därest Söderström vid sitt frånfälle varit ordinarie innehavare av nämnda tjänst.

I nu nämnda framställning har borgmästaren Albert Olsén i egen-
skap av förmyndare för makarnas omyndiga dotter instämt.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Söderström den 22 juli 1917 avlidit till följd av olyckshändelse vid badning. Vidare hava utredningsmännen i Söderströms dödsbo, borgmästaren Olsén och rådmannen Birger Liljedahl, i en den 28 november 1917 dagtecknad handling intygat, att enligt verkställd beräkning behållningen i boet icke torde komma att överstiga 7,000—8,000 kronor, att änkan Söderström icke hade utsikt att från sitt föräldrahem erhålla något arv samt att hennes faders ekonomiska ställning icke medgäve möjlighet vare sig att försörja änkan Söderström och hennes omyndiga dotter eller att på annat sätt ekonomiskt bispringa dem.

För egen del har Kungl. Maj:ts befallningshavande i sin förenämnda skrivelse anfört följande:

Kungl. Maj:ts
befallnings-
havande i
Jämtlands län.

»Beträffande Söderström får Kungl. Maj:ts befallningshavande meddela, att han, som den 21 januari 1909 antagits till biträde vid länsstyrelsen i Jämtlands län, alltifrån den 23 juni 1910 under olika förhållanden på förordnanden bestritt andre länsnotarietjänsten i samma län, undantagandes tider, då han enligt förordnande haft att uppehålla högre befattningar vid länsstyrelsen eller under kortare tider åtnjutit någon ledighet. Anledningen till att befattningen måst under denna tid uppehållas på förordnande har varit, att dess ordinarie innehavare Birger Liljedahl hela tiden på grund av särskilda förordnanden bestritt kronofogdetjänsten i Jämtlands östra fögderi, dels under av ordinarie innehavaren, numera avlidne kronofogden Per Söderman åtnjuten ledighet, dels under vakans efter det denne genom Kungl. Maj:ts utslag den 2 augusti 1911 dömts tjänsten förlustig, dels, sedan Söderman genom Kungl. Maj:ts beslut den 17 november 1911 av nåd återfått tjänsten, under honom ytterligare beviljad tjänstledighet, och dels slutligen, sedan Söderman med döden avgått den 19 oktober 1914, i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 31 december 1912 i fråga om sättet för uppehållande av lediga kronofogdetjänster. Utan tvivel hade, därest icke först den Söderman beviljade nåden samt sedermera den av frågan om fögderiförvaltningens organisation föranledda särskilda anordningen med kronofogdebefattningarnas uppehållande kommit emellan, Söderström, vilken på ett mycket förtjänstfullt sätt fullgjort sin tjänst vid länsstyrelsen, före sitt frånfälle varit ordinarie innehavare av den befattning som andre länsnotarie, som han då uppehöll. I sådant hänseende må det bemärkas, att Kungl. Maj:ts befallningshavande redan den 31 oktober 1911 ingått till Kungl. Maj:t med förslag till återbesättande av tjänsten efter Söderman och till dess erhållande förordat Liljedahl, vilkens innehavande tjänst därigenom skulle blivit ledig, men att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 december 1911 fann, att på grund av den Söderman dämera beviljade nåden frågan om tjänstens återbesättande förfallit.

Av handlingarna i ärendet framgår, att behållningen i boet efter Söderström är alltför ringa för att kunna bereda hans änka och barn ens en någorlunda tryggad existens. Och då här gäller att bereda sådan åt de efterlevande efter en statens tjänsteman, som på ett förtjänstfullt sätt, låt vara i lägre befattning, fullgjort sin tjänst och endast genom ogynnsamma av honom oberoende för-

hållanden icke kommit att uppnå ordinarie anställning, då döden på ett så oförmodat och sorgligt sätt borttryckte honom, tvekar icke Kungl. Maj:ts befallningshavande att hos Kungl. Maj:t hemställa om åtgärd för beredande åt änkefru Söderström och hennes barn av pension till belopp motsvarande den, som de skulle erhållit, om mannen vid sitt fränfälle varit ordinarie innehavare av ifrågasvarande andre länsnotariebefattning.»

Statskontoret. Efter remiss har statskontoret den 22 december 1917 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört följande:

»Oaktat den jämförelsevis korta tid, varunder Söderström varit i statens tjänst anställd, samt den icke alldeles obemädlade ställning, bouppteckningen efter honom synes komma att utvisa, vill det dock, med fäst avseende å de särskilda förhållandena i detta fall och då Söderströms änka utan tvivel är för familjens uppehälle och den minderåriga dotterns uppfostran i behov av ekonomiskt understöd, synas statskontoret, som om billigheten bjöde, att något understöd av allmänna medel beredes sökanden och hennes dotter.

Därest mannen varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, skulle därifrån utgått pension till änkan med 750 kronor och till barnet med 300 kronor, allt för år räknat. Då emellertid för att komma i åtnjutande av sådana förmåner förutsättes, att icke obetydliga avgifter blivit erlagda, anser statskontoret sig icke kunna tillstyrka sökandens av länsstyrelsen förordade begäran om erhållande av motsvarande belopp av statsmedel. Statskontoret håller före, att pensionsbeloppen i detta fall böra begränsas till 500 kronor till änkan och 200 kronor till dottern.»

På grund av vad sålunda anförts har statskontoret hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att änkan Söderström må från och med den 1 augusti 1917 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 500 kronor samt att makarna Söderströms minderåriga dotter må från samma tidpunkt intill uppnådd ålder av 18 år å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt uppfostringsbidrag å 200 kronor.

Departements- Under återopande av vad statskontoret i ärendet anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att avlidne tillförordnade andre länsnotarien i Jämtlands län John Gustaf Söderströms änka Elsa Sofia Söderström, född Sundberg, och makarnas minderåriga dotter Gunnel Margareta må för tiden från och med den 1 augusti 1917 å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 500 kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd,

samt dottern med 200 kronor till uppnådd ålder av 18 år.

Vad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle proposition till riksdagen avlätas av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bo Hammarskjöld.